

MÉHÉSZETI

KÖZLÖNY

Kolozsvár 1917.

Julius

XXXII. évfolyam

7. szám.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület, a Tiszántuli Méhészegylet és az Udvarhelyvármegyei Méhészegylet hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő: Győrfi István.

Társszerkesztők:

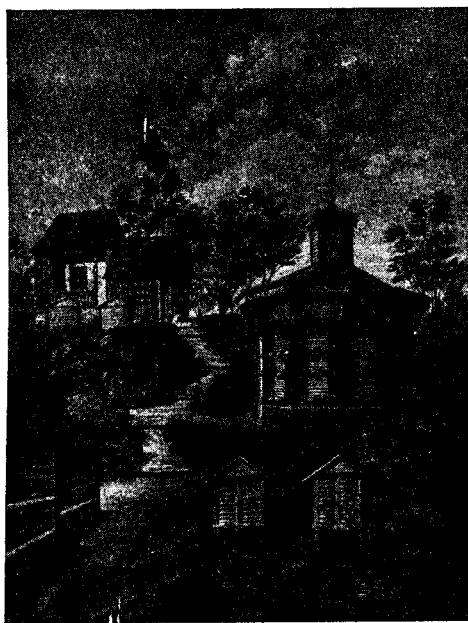
a Tiszántuli egyesület részéről

Takács Gyula egyesületi titkár,

az Udvarhelyvármegyei egyesület részéről

Gál Imre egyesületi titkár.

MEGJELENIK
RENDES VISZO-
NYOK KÖZÖTT
HAYONTA.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület méhtelepe.

ELŐFIZETÉSI ÁR: BELFÖLDRE EGY ÉVRE 4 K. FÉLÉVRE 2 K. KÜLFÖLDRE 5 K. AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET TAGJAI A TAGSÁGI DÍJÉRT KAPJÁK. TAGSÁGI DÍJ RENDES TAGOK RÉSZÉRŐL ÉVI 4 K. A LAP SZELLEMI RÉSZÉT ÉRDEKLŐ KÖZLEMÉNYEK A SZERKESZTŐ NEVÉRE: KOLOZSVÁR, PAP-UTCA 6. SZÁM KÜLDENDŐK.

Tartalom: 1. Hogyha a világon béke lesz megint. 2. Van-e létjogosultsága a méhészeti egyesületeknek? 3. A méhészeti élet újraébredése a Homoród mentén. 4. Az országos méretű felül kezelhető nagy fekvő kaptár ismertetése és kezelése. 5. Akik miértünk szenvednek. 6. A kiscgazda és a méhészet. 7. Julius havi teendők a méhcsaládok körül s a méhészetben. 8. Vegyesek. 9. Hátrálékos előfizetőinkhez. 10. Szerkesztő postája.

.....

Igen Tisztelt Méhész Urak!

Van szerencsénk szíves tudomásukra hozni, hogy Székesfehérvárott, saját házunkban egy nagyobb

gőzviaszöntödét és műlépkészítő műhelyt

létesítettünk.

Ezen vállalkozásunkat, oly szilárd alapra fektettük, hogy hazánk t. méhészeit vegytiszta műléppel elláthassuk s ezáltal az általános megelégedést és bizalmat kiérdemelhessük.

Hengergépeinken a műlépet szakszerűen állítjuk elő s annak vegytisztaságáért és jóságáért személyes felelősséget vállalunk.

A műlépet ezidőszereint kilogrammonként napiárban számítjuk.

Elvállalunk vegytiszta és salakmentes viaszt műléppé való hengerelésre is, melyért kilogrammonként munkadíj fejében 4 koronát számítunk.

Egyben felhívjuk szíves figyelmüket, hogy hosszabb kísérletezés után sikerült egy **tökéletes és gazdaságos viaszolvasztót** üzembe helyeznünk, úgy, hogy képesek vagyunk bárkinek 1 kg. száraz léptörmelék beküldése ellenében 23 deka elsőrendű vegytiszta műlépet adni, ami által célunk t. méhésztársainkat egy nagy s fáradságos munkától megkímélni.

A kívánt műlép méreteit kérjük minden rendelésnél pontosan megadni.

Kézpénz fizetés mellett veszünk tiszta méhviaszt és léptörmeléket.

Az igen tisztelt méhész uraktól eme vállalkozásunk szíves pártfogását kérve, maradtunk kiváló méhésztársi tisztelettel

Pollermann Pálné és Társa,

gőz-viaszöntöde és műlépkészítő telepe

Székesfehérvár, Pálya-utca 28. sz.

A rendkívüli viszonyokra való tekintettel, kérjük a műlép szükségletet 4—5 héttel előbb megrendelni.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET, A TISZÁNTULI MÉHÉSZEGYLET
ÉS AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI MÉHÉSZEGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő: Györfi István.

Társszerkesztők:

a Tiszántuli egyesület részéről
Takács Gyula egyes. titkár,

az Udvarhelyvármegyei egyesület részéről
Gál Imre egyes. titkár.

Hogyha a világon béke lesz megint.

Irta: Puskás Lajos.

Ha majd eljönnek azok a szép napok. Ha majd eljön az, amit oly epedve várunk. Ha elmúlik a nagy katasztrófa és örömmel hírdetjük, hogy béke van megint, — állítsunk emléket a béke ünnepén.

Emeljünk emléket, amely hirdesse majd századokon át, hogy az emberi önzés, az uralomvágy vad szenvedélyének kielégítésére irányuló törekvés, csak világhatasztrófát idézhet elő, s a népmiliókra általános boldogulás helyett, csak mérhetetlen, leírhatatlan szenvedés özönt zúdít.

A világháború vérzivatarra, még teljes és borzalmas erővel tombol. — Az embermilliók még fegyverrel, a technikai haladás minden eszközével, vad gyűlölettől eltelve halált, pusztulást szórnak egymásra. De háborús egünk komorságát már kezdi áthatni a béke felkelő napjának, most még gyöngye, meg-megtörő sugara és érezzük, hogy ha azok a gyöngye sugarak megerősödnek, melegükkel szétfogják törni a gyűlölségek, a vadszenvedélyek, ma még mindent bilincsekben tartó jégkéregét és a hadban álló nemzetek eldobják a gyilkos fegyvereket s baráti jobbot nyujtva egymásnak, szent fogadást tesznek arra, hogy egymást ezután szeretni fogják, hogy egymást ezután testvéreiknek tekintvén, nemzeti munkásságukat úgy irányítják, hogy azok ne az elnyomásra vezető törekvést, hanem a felebaráti szeretet fokozását eredményezzék.

És akkor, amidőn e fogadalmat megteszik, annak igyekeznek emléket emelni, hogy az, mint a nagymindenséget átölelő

szivárvány, — a Mindenhatónak Noéval kötött frigyet, — az ő frigyük emlékezetét is megőrizze, hogy az évszázadok múlva is hirdesse, hogy az emberiség haladásának előmozdítására, az önzés, az uralomvágy vad szenvedélyének kielégítésére irányuló törekvés, nem alkalmasak, hogy ezek boldogulás helyett, csak a mérhetetlen és leírhatatlan szenvedések özönét zuditják az emberiség egyetemére.

Egyik nemzet hatalmas köpirámist emel, a másik talán világhírű intézményt létesít, hogy az idők viharaival dacolni bíró érc, hogy az intézmény meg-megújuló cselekedete hirdesse a késő utókor előtt, hogy volt a világnak egy minden nemzetet megrázó nagy katasztrófája, ez a napjainkban tomboló világháború, amelyben a nemzetek csak a sok millió hősi halottjuk szomorú sírdombján és csak a sok millió béna, nyomorék harcost látva ismerhették fel azt az aranyigazságot, hogy minden nemzetnek egyformán joga van élni, s hogy egy nemzetnek sincs joga a többi nemzetek jogának elkobzására.

Hát mi, vajjon miből állítsunk majdan méltó emléket?!

Hegyeinkben az ércvilág minden faja feltalálható. Márványkőve világhírrel bír. Ha a hideg érc, ha az élettelen kő alkalmas lenne a béke emlékének méltó megörökítésére, talán mi volnánk az egyetlen nemzet a világon, akiknek minden alkalmunk meg van az emlékmű alkotására.

De a hideg érc, a hangtalan néma kövek a béke mindent kifejezni bíró szimbolizálására alkalmatlanok.

A hideg érc, a hangtalan kő nem képes kifejezni, nem képes hirdetni azt, hogy az emberiség közboldogságának emelésére csak a becsületes munka lehet alkalmas.

Intézményeink igaz nincsenek, de sajnos, mi, akiknek a sok százezer testvérünk háboruban szenvedett vérző sebet kell elsősorban orvosolnunk, akiknek a számtalan hadiözvegy és árva szívet tépő könnyeit kell mielőbb a testvéri szeretet melegével, — anyagi és erkölcsi támogatással letörölnünk — oly intézményt felállítani képtelenek vagyunk, amely a béke áldásait hirdetni az idők végtelenségéig képes legyen.

Emléket állítani azonban mi nekünk is kell. S ha állítunk, állítsunk olyant, amely méltó lesz a magyar névhez, amely valóban századok után is hirdesse, hogy a magyart a küzdelem erőssé, nagygyá, hatalmassá teszi, s hogy a magyar nemcsak küzdeni tud, hanem békés munkából is becsületes részt követel.

Ezt a méltó emléket akkor állítjuk fel, ha *közutaink szegélyét, kőtereinket hársfákkal ültetjük be*, s ha udvarunkon legalább egy-egy fa ültetésével magunk és utódaink elé is állítunk egy emlékművet.¹

Ezek a hársak évről-évre erősödve, méltó és hatalmas emlékeké válnak s századok múlva is hirdetni fogják, hogy a magyar nemzet, bár egy ezredév minden megpróbáltatását, nyomorát átszenvedte, dicsőséggel állt helyt a reá erőszakolt háborus zivatarok között.

És majdan a virágfakadások idején e hársakat ellepő méh-milliárdok munkája példakép fog lebegni unokáink előtt és minden kőnél, ércnél biztosabban fogja hirdetni, hogy a kitartó munka az, amely az emberiség boldogságát, nyugalmát eredményezi.

Van-e létjogosultsága a méhészeti egyesületeknek?

(Folytatás.)

Minél nagyobbak a feladatok, annál magasabb szervezetre van szükség.

Méhész Jenő úr a méhészeti heti lapok szerkesztője lapjának 18-ik számában csak méhészkörök, helyi egyesületek alakítását tartja szükségesnek, nagy egyesületek keletkezését nem s a meglevőket is sokalja. Véleménye tehát szembe állítva a fentebb kifejtettekkel különleges álláspont.

Ellenmondásban is látszik lenni avval az álláspontjával, hogy a szerkesztésében megjelenő lapra vagy kapcsoljuk ki a személyi részt e kérdésből s mondjuk általánosságban, hogy méhészeti lapra szükség van.

Nem volna-e elég szóval vagy egyszerű levelezés útján érintkezni a tagoknak egymással óhajaikra, méhészeti tapasztalataikra nézve? Ez nem is volna olyan nehéz, ha csupán kisebb körök, helyi egyletek alakulnának. Szerintem ez is visszatérés volna az eredeti ösállapothoz.

Méhész társadalmi életet egyesületek nélkül folytatni, méhészeti lapok nélkül leélni lehetetlen.

¹ Valóban figyelemreméltó gondolat. Ezúton minden egyes emléket állíthat magának, de azért a nemzet egyetemének emléke nagyobb arányokat követel; olyat, melyből a maga egységében egy egész népnek lelke szól.

Szerkesztő.

Mi más a lap is, mint tagok (előfizetők) sokaságának, tehát anyagi erőknek és munkatársaknak, tehát szellemi erőknek egyesülése?

Sokkal lazább és szervezetlenebb összefüggésben állanak ugyan a lap kiadója és szerkesztője köré csoportosult tagok, mint az egyesületekéi; nincsenek alapszabályokkal is megkötve; úgy az előfizetők, mint a munkatársak könnyebben széjjel oszolhatnak s így ez az organum, mely szintén a méhészkívánságoknak, tapasztalatoknak szöcsöve, a tagok egymással való érintkezésének elengedhetetlen eszköze, könnyebben megszűnhetik, de mégis csak egyesülés, az erőknek egyesülése.

Mínél nagyobb a tagok (előfizetők és munkatársak) létszáma, minél nagyobb az összetartozandósági érzés, annál erősebb, hatalmasabb, jelentékenyebb tényezővé válik a lap a méhésztársadalomban.

Itt is áll az az igazság, hogy az egyesülésben rejlik az erő s az erőt a tagok száma hatványozza.

Ha szükség van lapokra, melyek szintén az erő egyesülése, és amelyek szintén a méhészek boldogulását akarják előbbre vinni, miért ne lenne szükség méhészeti egyesületekre? Hiszen ezek ugyanazt a célt szolgálják, bár másféle szervezettel és másféle eszközökkel, mint a lapok.

Ugyan miféle kártékony és méhészellenes dolgokat akarnak a méhészközösségek cselekedni?

Nem odairányul-e azoknak is a törekvésük, hogy a méhészetet fejlesszék? a tagok javát, boldogulását előmozdítsák, szavaiknak, kívánságaiknak súlyt, nézetüknek tekintélyt, akaratuknak érvényt szerezzenek?

Egyes méhészkörök, helyi egyletek, szétforgácsolt kisebb erők, teljes sikerrel egyesülés nélkül nehezebb feladatokat megoldani nem tudnak.

Ugyan miféle káros cselekedetet követett el az országos egyesület azzal, hogy az inséges méhcsaládok számára 300 mm. cukrot, az Erdélyrészi Méhészegyesület 4—5 vagon sonkolymézet, a Szegedvidéki Méhészegyesület 50 mm., a Békési Méhészegyesület 10 mm., a csecsemő korát élő, de már is az ország második¹ nagyságu egyesületévé fejlődött Tiszántúli Méhészegyesület 80 mm. cukrot osztott szét?

¹ 842 taggal még nem második. Szerk.

Micsoda horribilis munkát kellett ezért az egyesületeknek tagjaik érdekében önzetlenül, ingyen végezni?!

Az ország összes méhészeinek cukorral való ellátása oly terhes feladatot róna egy központi egyesületre vagy néhány nagyobb egyesületre, hogy az ezzel járó nagy munkát nehezen bírnák el.

Sok erős egyesület ellenben a kisebb körök bevonásával és segítségével ily feladattal is megbirkózik.

Kisebb körök, egyletek ilyen munkához egymagukban a feladat nagysága miatt hozzá sem foghatnak.

Micsoda káros dolgot követnek el az egyesületek, hogy a méhlegelő irtását meggátolni, azt pótolni s fejleszteni törekszenek?

Ez még nagyobb feladat, mint az ország inséges méheinek cukorral való ellátása; ehhez számtalan méhész kör, helyi egylet, igen sok erős nagy egyesület, a méhész társadalomnak tökéletes megszervezettsége kellene. Így is évtizedekre kiterjedő gondos, fáradtságos munkát tétel fel, melyből minden egyes méhésznek ki kellene venni a maga részét.

Számtalan hasznos tevékenységben nyilvánul meg az egyesületi élet. Az egyletek nagy része, amennyire a háborús viszonyok engedik, ha csendben is, de hasznosan dolgozik.

Vezetőségeik, ha hibát követnek is el — azok sem csálhatatlanok — ez nem ok megtagadni a méhészeti egyesületek keletkezésének és fennállásának létjogosultságát.

Minél több körre, helyi egyletre, nagy egyesületre van szükség.

A Tiszántúli Méhészegyletnek egyik programmpontja (alapszabályaiából olvasható) a méhészkörök létesítése is.

Méhészeink nem elég élélmesek arra, hogy méhészköröket alakítsanak. A vezetést e téren is az egyesületeknek kell kezükbe venniök, holott a természetes fejlődés az volna, hogy az egyesületek a méhészkörökből, kisebb helyi egyletekből alakuljanak.

Minél több méhész egyesület alakul, annál több méhész jut ezekbe a szervezetekbe, annál élénkebb méhész társadalmi élet fejlődik, annál több méhész lap keletkezik, annál több előfizetője, olvasója akad a méhészeti lapoknak (a módosabbak többet is járatnak) s annál hatalmasabbakká válnak a lapok is.

A méhész társadalomnak minél erősebb megszervezésére van szükség, s ebben a szervező munkában való közös, jóakarató részvételre, együtt működésre hívom fel a Méhészeti Hetilapok szerkesztőjét is. Meg vagyok győződve, hogy ezt a kívánságot öröm-

mel fogja teljesíteni, annál is inkább mert egy jól megszervezett méhésztársadalomnak élénken lüktető életében a gyors egymásutánban lepergő eseményekről, a felmerülő méhésztársadalmi kívánságokról, éppen egy hetenként megjelenő méhésztársadalmi híradásokkal szolgálni. A kettőnek élete egymással össze van kapcsolva, egymás ellenére nem dolgozhatnak. Itt is áll azaz igazság, hogy együttműködésben az erő, a széthúzásban a gyengeség.

A méhészeti élet újra ébredése a Homoród mentén.

Az Udvarhelyvármegyei Méhésztársaság Egyesület kebelében, a homoródi járás méhésztársaságai, Homoródszentmárton központtal, fiók egyesületet alakítottak. Ez egyesület tulajdonképpen felélesztése egy régebb megszűnt, hasonló egyesületnek.

Ez egyesület Győrfi István, homoródszentmártoni íg. tanítóban, valóban avatott vezetőre talált, aki társadalmi tevékenységével s ügybuzgalmával eddig is köztiszteletet váltott ki.

Fiók egyesületünk június hó 3-án Homoródszentmártonban, sok résztvevővel, tartalmas értekezletet tartott, amelyen szerencsénk volt tisztelhetni szeretve tisztelt Lányi Imre urat, az Udvarhelyvármegyei M. E. elnökét, a fáradhatatlan kultur és méhésztársaság-*apostolt: Gál Imrét*, a székelyföldi méhésztársaság terület vezetőjét s végül e lap ágilis szerkesztőjét, Győrfi István teol. akad. tanár urat.

A tárgysorozat rendjén Győrfi István elnök megemlékezett méhcsaládainknak szomorú pusztulásáról, de örömét látja abban, hogy ez a pusztulás a méhésztársaság körében nem elcsüggedést, de egy tevékenyebb és szélesebb rétegű méhésztársasági életet kezd kiváltani, amit támogat buzgó vezető fáradhatatlan munkássága. Felhívja jelenlevőket a gyakorlatiasabb, a nép minél szélesebb rétegében való méhésztársaság terjesztésére. Gál Imre az összetartást és egymás támogatását kívánja ahhoz, hogy terveink valóra válhassanak. Szerinte igen fontos a nép és vezetői között az önzetlen támogató munka, úgy az egyesületi, mint a gyakorlati téren. Győrfi István teol. akad. tanár utal arra, hogy ez erdélyi rész ősidők óta s napjainkban is, milyen hálás talaja a méhésztársaságnek s midőn itt a méhésztársaság hathatósabb újra ébredését látja, az Erdély-részi Méhésztársaság üdvözlését tolmácsolja.

Győrfi István elnök „A méhésztársaság a nevelés szolgálatában” címmel igen figyelemreméltó felolvasást tartott, amelyben a méhészt-

kedésnek, mint nevelő eszköznek, az iskolába való bevitelét kívánja. Óhajtandó lenne, hogy e felolvasás e lapban napvilágot lásson.

Györfi István, e lap szerkesztője, bemutatja az orsz. méretű egész keretet, amelyen egyúttal a műlécnek a keretbe viasz nélkül való berögzítését is szemléltethük. Ennek bővebb ismertetését e lapban elvárjuk.

Ez egész keret lényege az, hogy az orsz. méretű 2 keret oldallécei egybe vannak szabva s így a 2 oldalléc 36 cm. Így kapunk egy hosszú, de sajnos keskeny keretet, melynek egyik legnagyobb előnye az, hogy egy népes család téli, gömbalakú fészke, ily keskeny kereten azonban csak megnyúlt gömbalakról lehet szó, nincs elválasztva 2—2 keretléc és az azok között levő hézag által, ami a kijáró helytelensége mellett, egyik elfogadható oka a sok téli lehullásnak. Mert, ha a család fészke az alsó keretsoron meg is fér, de az élelem készlete el van választva az említett 2 keretléc és ür által. Ez egész keret alkalmazásánál a méz-készlet, ha nem is a téli fészkek körül, de legalább közvetlen fölötte van. Másik, igen fontos előnye az, hogy az anyát petezés alkalmával nem kell az alsó keretsorról a felsőre kényszerítéssel hajtaniok a méheknek, mert köztudomású, hogy az anya némelykor 2—3 napot is vesztegel a petelerakással, amíg a család kényszeríteni tudja egyik keretről a másikra való átmenésre. Több hozzászólás után, a gyűlés résztvevői helyesléssel fogadták ez újítást és gyakorlatilag is alkalmazni fogják.

Az indítványok során, az elnök felolvasásával kapcsolatosan, Gál Imre indítványozta, hogy a fiókegylet írjon át az Udvarhelyvármegyei Méhész Egyesületnek, hogy az írjon át az ország többi méhész egyesületeinek, hogy együttesen tegyenek felterjesztést a vall. és közokt.-ügyi m. kir. Miniszter Urnak az iskolák számára, a méhészet gyakorlatiasabbá tételére és a nevelés igen hatásos eszközeül való felhasználhatására, adományozzon minden iskolának egy-egy, vagy több méhcsaládot, mert ezt a méhészet nemzetgazdasági fontossága is kívánatosá, megokolttá teszi.

Ezután a Györfi István, ig. tan. kertjében elhelyezett iskolaméhest néztük meg, amely hivatva van e vidék, méhészetre oly alkalmas talaján, a méhészetet terjeszteni, okszerűbbé és szélesebb rétegvé tenni. Kívánatos lenne, hogy minél hamarabb az iskolaméhesben a méhcsaládok szorgalmas munkáját is szemléltethünk, mert ez idő szerint még üres kaptárok vannak benne.

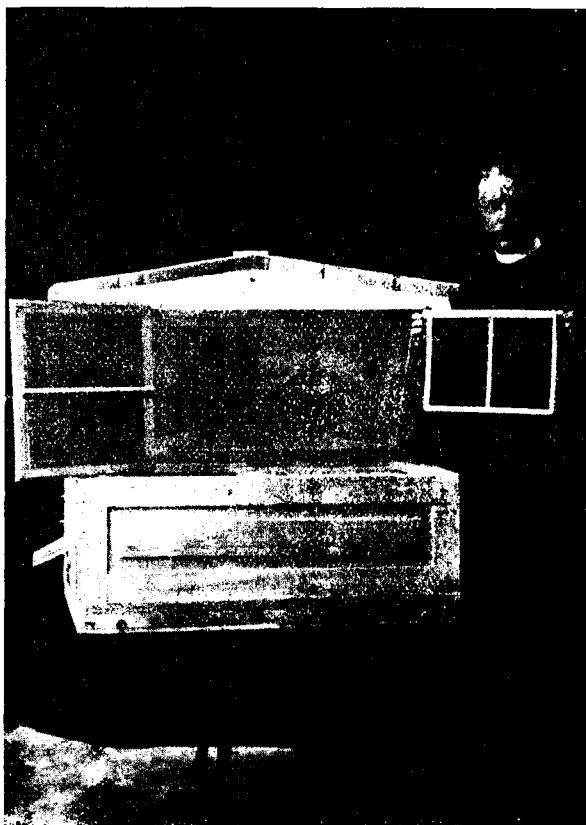
Csüggedés nélküli munkásság s méheinktől tanult fáradhatatlan szorgalom, minden veszteséget pótolhat. Egymás támogatására egyesülve, még szebb jövőt érhetünk.

Ezekkel a gondolatokkal távoztunk Homoródszentmártonból. Homoródkeményfalva, 1917. évi június hó. B.

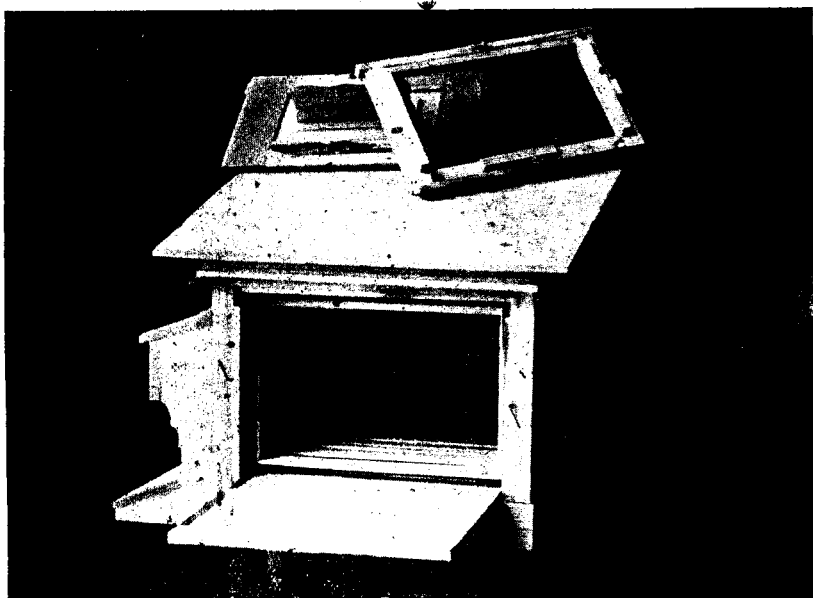
Az országos méretű felül kezelhető nagy fekvő kaptár ismertetése és kezelése.

Az országos méretű, nagy fekvő kaptár hossza oly nagy, hogy abban 26 keret fér el, mely megfelel 52 drb országos méretű, egyesületi keretnek. A kaptár 2 végén dróthálós ablak van, mely éppen egy keret helyét foglalja el, úgy, hogy ha azt eltávolítjuk akkor 28 nagy keret vagyis 56 egyesületi keret fér el a kaptárban. A keretek oly nagyok, hogy azokban 2 egyesületi méretű keretet helyezhetünk és pedig úgy, hogy az egyesületi keretnek a két fülét levágjuk s a két keretet szélességével lefordítva, boxes gyanánt helyezük a keretbe, vagyis a két egyesületi keret magasságának külvilága lesz az új keret szélességének a belvilága s az egyesületi keret alsó szélességilécének hossza lesz az új keret belvilágának magassága.

Az egész kaptár, keretbe foglalt hanemann

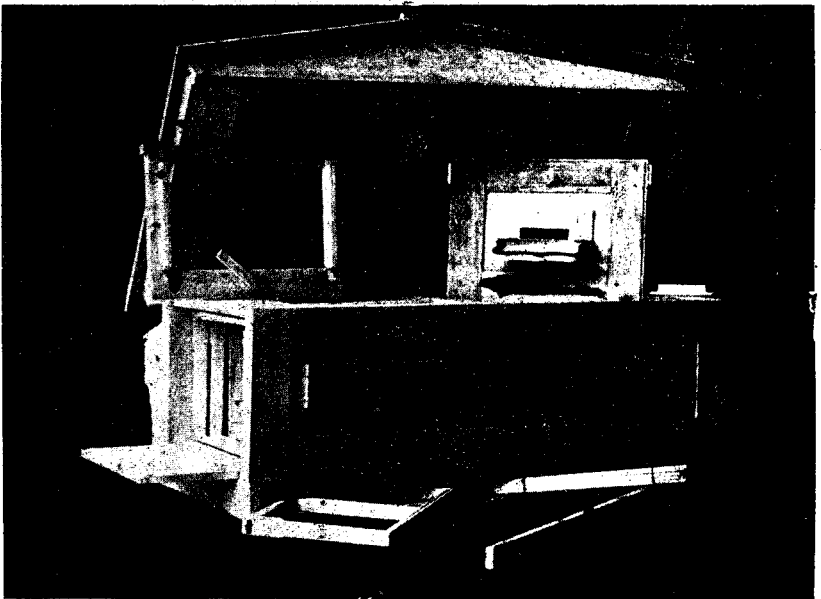
rácscsal, két részre lesz osztva oly módon, hogy a hanemann rács a kaptár hosszú oldalán levő kijárónyílást két részre osztja. A kaptár mindkét végén fordítókkal felerősített ajtókkal bír s az ajtók közepén kijáró nyílás van, mely rendes körülmények között belülről fordítókkal felerősített, rámázott léccel van elzárva. A kaptárban a keretek egy 20 mm.-es cinplével bevont falon nyugsznak s minden keret felülről 5 mm. vállazattal bír. A keret felső része 10 mm. vastag s amerikai módon 2 vágány van bele vágva, egy a műlép részére, a másik pedig a lécecske részére, mely a műlépet a keretbe rögzíti. A keret felett oldalt s alul

10 mm. távolság van az oldalfaltól, hogy a méhek szabadon járhassanak mindenütt. A keretek felett egy cm. magasságban újjabb 1 cm. falc van s ezen nyugszik a két keretbe foglalt sodrony háló, melyek mindegyike két drb falcolt, 1 cm. vastag fedődeszkával beboritható. A fenéken egy deszka tálca van, mely 1 cm. távolságra van a keret alsó lécéhez, mely a középén is megvan erősítve egy léccel, hogy meg ne görbüljön. 1—1 ilyen tálca van a mézkamrában és a költőfészekben, melyek a hanemann rácstól az ablak belső feléig érnek. Az ablakok külső felének mindkét oldalára egy-egy léc van felszegezve, mely arra

szolgál, hogy vándorlás vagy szállításkor az ajtó ehhez csavar-tassék, miután az ablak helyére egy üres keret lett helyezve, úgyhogy a kaptár végét most a dróthálós oldalak képezik, a melyeket a világosság ellen az ajtó védelmez s a levegő pedig a méhekhez juthat minden körülmény között.

A keretek felett levő drót háló pedig arra szolgál, hogy a méhcsaládot megnézhetem egész terjedelmében, s a hálón keresztül egy kevés füstöt befújván átvizsgáláskor a dróthálót a méhek minden felzúdulása nélkül vehetem le. A kaptárok teteje koporsó alaku s az egész kaptár hosszában elnyulik s a kijáró-

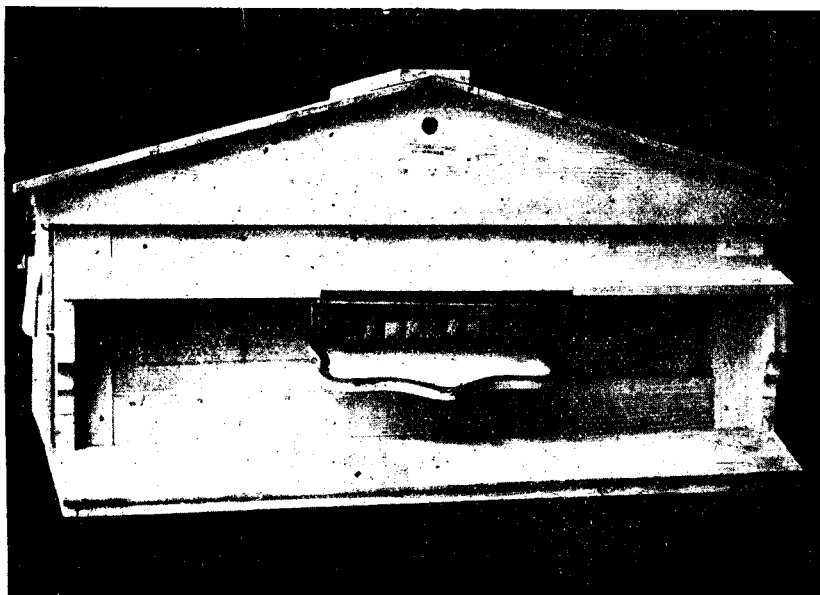

val ellenkező irányban nyitható fel. Felnyitáskor egy kitémasztó tartja a tetőt, hogy a méhek a kezelés alatt is zavartalanul jár-hassanak a kaptárba, s a hazatérő méhek pedig nem alkalmat-lankodnak a méhészeknek.

A kaptárnak dupla feneke van s az így támadt rekeszbe, mely egy fordítókkal felerősített léccel elzárható, elhelyezhetők a kaptár kezelésénél felesleges részek, keretek, ablakok, lécek, műlépek, méhészeti eszközök. A kaptár teteje sarnirpánttal van felerősítve, de úgy hogy a sarnirt összetartó szeg könnyen ki-huzható, s ha valaki oldalról akarja kezelni, a tetőt levéve a

kaptárokat egymásra rakja s csak a felső kaptáron hagyja rajta a tetőt s úgy kezelheti, mint a Mayerducot.

De aki egyszer megpróbálta a felülről való kezelést, az sohasem fog visszatérni az oldal kezelésre és a méhtenyésztésre is sokkal célravezetőbb, ha a kaptárok nincsenek összezsúfolva, mint a ducban és méhesben, hanem szabadon állanak. A kijáró szűkíthető, amint a méhésznek tetszik s a röpdeszka felhajtásával s akasztóval való megerősítésével a méhek télen védve vannak a szél, eső és madarak ellen anélkül, hogy a méhek tisztulási ki-repülésükben akadályozva volnának, ha arra alkalmas idő jön.

A kaptár betelepítése a következő módon történik: Ha rajjal telepítjük be, akkor a kereteket ellátjuk egész hosszában műlépekkal; -a fészkek közepéből 5 keretet kiveszünk s a kasba beütött rajt ezen nyíláson a kaptárba zökkentjük s amidőn a méhek felhúzódnak a fenékről, a kivett kereteket ismét visszatesszük helyükre, s a dróthálós keretet a fedődeszkákkal, de ha nagyon meleg van, fedődeszka nélkül a keretek felé helyezzük s a kaptárt lezárjuk.

Ha pedig egyesületi kaptárból akarunk átlakolni családot, akkor a következőképen járunk el: A kaptárból kiveszünk minden

keretet és az egyesületi kaptárból estefelé, midőn a méhek már nem repkednek, vagy hajnalban, mikor még nem repkednek, kivesszük a kereteket s a kereteken levő méheket a fekvő kaptárba zökkentjük s az egyesületi keretek füleit levágjuk egy éles késsel vagy kerti ollóval avagy a keretléc szabdaló fűrészszel s két keretet az új nagy keretbe illesztjük s ha szorosan állanak, akkor másképpen nem is kell megerősíteni, de ha lazábban állanak, akkor vékony dróttal erősítjük be az új keret felsőlécéhez. Az üres és mézes kereteket visszük az oldal felé, a fiasításos és virágporos kereteket a hanemann rács felé, hogy a méh ösztönének megfelelően a fészkek a kijáró közelébe essék. Ügyeljünk arra is, hogyha két fiasításos keretet teszünk az új keretbe, hogy a fiasítás részei a kereteknek egymásfelé legyenek fordítva, hogy a méz ne válassza szét a fészket. Ajánlatos, hogy a fészkekbe tett nagy keretekbe illesztett boxes keretek azon léceit, melyek a keret közepére jutnak éles késsel mindkét oldalról annyira vékonyítsuk meg, hogy azok szélessége ne legyen több 5 mm.-nél. A keret lépei közt így támadott űrt a méhek rövidesen beépítik és a fészket két részre osztó deszka fal eltűnik s így az anya akadálytalanul bepetézi az egész keretet, míg ha ezt nem tesszük, úgy az anya kivált tavasszal csak a kijáró felé eső egy boxest petézné be, s legajánlatosabb később a költőfészkekbe boxesek helyett egész lépeket alkalmazni.

Ha egyesületi kaptárból lakoltatjuk át a családokat, legjobb, ha a hanemann rácsot deszkalappal befödjük és két családot helyezünk bele. De éppen így tehetünk, ha rajjal telepítjük be, s midőn a két család betöltötte a maga fészket s azt ki is építette, akkor a silányabb anyát estefelé eltávolítjuk s másnap este az oldal ajtó kijáróját bezárva, mindkét családot langyos higitott mézzel megetetjük, vászonnal bekötött beföttes üveget fordítva a felső rosta szövetre s etetés után megnyitjuk a közös kijárót és a hanemann rácsot s éjjel minden baj nélkül egyesül a család, hacsak az anyjától megfosztott család nem akart megrajzani s bepetézett anyabölcsője volt, mely már be is volt fiasítva, akkor a legnagyobb valószínűség szerint a nép elpusztítja a másiknak is az anyját, azért erre különösen kell ügyelni.

Ebben a kaptárban elhelyezhetünk 3 kis reserves családot is úgy, hogy 2 választó deszkát alkalmazunk s eltávolítván a dróthálós ablakokat a két oldalajtó kijáróját megnyitjuk s két

család az ajtókon levő kijárót fogja használni, a középső pedig a rendes kijárót.

Ezeket a kis családokat, melyek elegendő méz és népesség mellett jól kitelelnek, jövő tavasszal vagy a télen netán anyátlanná vált családok anyásítására avagy műrajok készítésére használjuk fel. Avagy ha ezt nem akarjuk vagy nincs reá szükségünk, egyesítjük őket egy erős mézelő családdá avagy meghagyjuk a két oldal kijárót s két rajoztató családdá alakítjuk.

Ha valaki a főhordáskor az anyát a petezésben korlátozni akarja, úgy csak a hanemann rácsot kell helyéről elvenni s az anyát 2 vagy 3 keretre is korlátozhatjuk.

Ezekből láthatjuk, hogy ezen kaptárt használhatjuk bármely vidéken, mert tetszés szerint bővíthetjük vagy szűkíthetjük úgy a költőfészket, mint a méz kamrát és minden munkálatot, amit a méhésznek alkalmazni kell, a legkissebb fáradtsággal könnyen meg lehet tenni s aki a kisméretű, különösen 3-soros kaptárokról, nagy méretű kaptárookra akar áttérni, azt családjainak minden nagyobb háborgatása s lépkészleteinek feláldozása nélkül megteheti. Különösen a kezdők részére mondom, hogy a fészket szükség nélkül ne bolygassák, ne nézegessék, onnét egy csepp mézet el ne vegyenek, még akkor sem, ha ezért minden jövedelemről le kellene mondani.

Csepy Pál.

Akik miértünk szenvednek.

Ha végig tekintünk a harctérről hazatért harcosainkon, habár egészségben látjuk is őket, mégis bizonyos rászívét kelt fel bennünk az első tekintet, midőn a küzdelem és szenvedés utóhatását tükrözi vissza a harctéren megbarnult kedves arcuk.

Ha már ez így van mit szóljunk akkor, midőn az ádáz küzdelemnek rokkantjait látjuk. Nem rázza-e meg az első pillanat a nemesen érző lelket? Nem gondolunk-e akaratlanul arra vajjon miképp fogja e szegény rokkant földi életén át magát fenntartani?

A nemesen gondolkozók kedves gárdája sokféleképp óhajtja ezt a humánus kérdést megoldani. Így a földművelésügyi miniszter úr a gyakorlati méhészkedésben és a kaptárkészítésben óhajtja egy nagyobb részét kiképeztetni. E célból hazánk számos helyén foglalkoznak rokkantjainknak e reájuk nézve oly fontos gazdasági ágban való kiképezésével. Nagy hálával tartozunk ezen üdvös intéz-

kedésért, amely azoknak, akik értünk szenvedtek s önhibájukon kívül lettek szerencsétlenné, sorsáról gondoskodik.

Igen keserűen hatott reám, midőn a tél végén épen egy magyar méhészeti lapban oly cikket olvastam, mely a rokkantak oktatását kárhóztatta. Nem tudom elgondolni mi indította a cikkíró urat arra, hogy épen ez ellen kelljen ki. Nem akarom azt hinni, hogy meggyőződésből írta ezt. Hogy a rokkantak oktatása mikép történik, arról úgy látszik a cikkíró úr kellően tájékozva nincs.¹ Nekünk főcélunk, hogy a rokkantaknak kenyeret adjunk és evvel kapcsolatban a méhészet ügyének minél képzetesebb egyéneket nyerjünk meg. Lehet, hogy hallgatóinknak 50%-a sem lesz méhész, de aki beválik, azért tűzbe tenném kezemet. Sokan kik új kaptárakat fedeznek fel, tanulhatnak e lekicsinyelt rokkantjainktól.

Azok pedig, kik nem lesznek méhészek, megtanulták az asztalos ipart. Egyszerűen ugyan, de háboru után e tudásuknak is nagy értéke lesz.

Mondjuk azt, hogy az egyikben sem fog egy bizonyos rész beválni, sem a méhészetben, sem a kaptárkészítő iparban. De elértük azt, hogy nem henyéltek, nem unatkoztak azon idő alatt, míg a lábadozó, vagy a felülvizsgálatos osztághoz voltak beosztva. Más eredménnyel, de hasznosan foglalkoztak.

En előadásaimat törekszem általánosítani. Úgy hogy az több irányú legyen. Így pld. midőn a méhek bonctanát tanítom, ott reá mutatok az emberi élettanra, a test — szervezet és egészség-tanra. Vagy a méhek belélete, mily gyönyörű államéletet tüntet fel. — A legszebb alkotmányos kormány formát. — Tanításakor ápolhatjuk az uralkodó iránti hűséget, tiszteletet és szeretetet. — Szólva a méhek családi életéről; szorgalmáról, önfeláldozásáról könyvek hullanak egyesek szeméből. Jó hatást tesz reájuk azon biztatás, hogy midőn a tudás kincsével és a kegyes adományként nyert kaptárral és méhészeti eszközökkel térhetnek vissza kedves otthonukba, beviven házukba a kis méheket, beviszik velük az áldást, békét, a szeretetet és egyetértést, a szorgalom és vagyonosodás, a legszebb erények összeségének mintaképét. — Nem dicsek-szem, midőn azt mondom, hogy amikor hallgatóimnak az ebédre sorakozót fujják egyetlen egy sem mozdul meg, nem türelmetlen-

¹ Véleményünk szerint az illető cikkíró igen jól informált embernek látszik és nem a rokkantak méhészeti kiképzését kifogásolta, hanem igen helyesen a 18 napot.

kedik, hanem nyugodtan bevárják valamennyien, amíg előadásomat befejezem. — Már ha az előadások többet nem gyümölcsöznenének is, mint azt, hogy ily hasznosan foglalkoztathatjuk rokkantjainkat, akkor is elismeréssel kellene adóznunk e nemes intézkedésért. Nálam a Zander gyögmóddal van egybekötve a tanfolyam. Ott a megbénult tagoknak vissza adják a mozgató erőt; nálam a gyalu, fűrész és kalapács teljes gyakorlatot kölcsönöz azoknak. Egyik hallgatóm a tanfolyam elején egy szeget sem tudott beverni, s a végén már a gyalut ügyesen kezelte. A rokkant osztag széles látókörű és nagytekintélyű parancsnokának elismerése szerint a tanfolyam tartásában való működésem „igen sok bajtársunk kezébe a kiütött kenyér helyett kenyeret adott.“ De hálásak a hallgatók is, kik haza térve kedves otthonukba a tanultakat szép eredménnyel érvényesítik is. Ez a legédesebb jutalom. Ez biztosít arról, hogy a belénk helyezett bizalomnak méltóan megfeleltünk. Hogy minő kaptár kezelését tanítják az illető szakközégek? Az ő reájuk tartozik. Ők mind kipróbált harcosai a méhészetnek, s a helyes tanítási módszernek hosszabb időn át kifejtett ügyes gyakorlói. Gondjuk van bizonyára arra, hogy tanításuk gyakorlati, vagy életre kiható legyen; legyen vonzó és meggyőző, világos és maradandó, példákkal kellőleg fűszerezett. Így reményelem, hogy azok, kik jó akarattal meggyőződést szereznek működésükről, nem fognak követ dobni azokra, kik igaz lélekkel, összes idejüket és minden erejüket az értünk szenvedőknek áldozzák fel. Hálával kell itt is megemlékeznem Krenedits Ferenc min. osztálytanácsos úrról, kit e téren méltán illet meg az elsőség és az elismerés. Áldja meg érte a magyarok Istene! Mi pedig az aranyos közép uton haladva törekedni fogunk minél több kaptárt készíttetni, hogy hallgatóink ne üres kézzel jussanak otthonukba, hanem a sajátjukká lett kaptárokkal ügyesen munkálkodhatva maguknak, tisztességes megélhetést biztosítsanak. Így remélhetjük, hogy édes hazánk méhészete nem volt, hanem lesz.

Rokkantjaink elszélednek hazánk minden tája felé, magukkal viszik a méhek iránt felkeltett érdeklődést. Élményeik, sok szenvedésük mellett azt is, amit a méhek közt tanultak, elmesélik otthonmaradottaiknak, akikben újabb érdeklődést kelt a kedves kis munkások iránt való tudásvágy. S így terjed tovább okszerű méhészetünk, ami a kétkedők konyhájára is hoz bizonyára valamicskét.

A kaptárakról is esett szó. No itt lehetetlen egységet teremteni, mert nemcsak az áll fenn, hogy a hány a méhészt, annyi az izlés, hanem a kaptár kérdést a vidék minéműsége vitatja meg. Hallottam olyat, ki égig dicsérte a Boconádi bácsi kaptárát. Egy másik hallani sem akart róla. Erdélyben, Háromszéken igen sokan kedvelik a Boconádi kaptárt. És mégis csodálatomra, egy gyakorlott méhészt, kinek igen szép méhésztete volt Kézdivásárhelyen, azzal lepett meg, hogy jobb volna, ha az országos méretű keret kisebb volna.

Ezeket hallva lemondtam arról a forró vágyamról, hogy egységes méretű kaptárt hozzunk létre. Erre majd egy jövő számban reá fogok térni. Csupán arra kérem most a t. cikkíró urat, győződjék meg alaposan a rokkantak oktatásának menetéről és eredményéről is. Szívesen látom, Nagyváradon Bunyitai ligeten lakom; legyen vendégem. Tessék végignézni a Zander gyógyítást, utánna a tanfolyamot: az egyes dolgokra tett jóakaratu megjegyzéseit a legnagyobb hálával és elismeréssel fogom fogadni.

Nemes Győző,

a X. méh. ker. vezetője,

a Tiszántúli Méhészegylet gondnoka.

A kispazda és a méhésztet.

Irta: Berde Ferenc.

(Folytatás)

(2-ik díjjal jutalmazott pályamű.)

Jellege „Tanulj a méhtől“.

Mivelhogy a méhszínépítéséről van szó, helyén valónak látom figyelmeztetni e helyen más kezdő méhészteteket is a méhszín építése és berendezése körül való teendőkre. Egy földbirtokos, pap, vagy más valaki is sok szépet és hasznosat hallott, vagy olvasott a méhésztetről, hát kedvet kap és elhatározza, hogy egy nagyobb méretű méhésztetet állít be. Feltéve, hogy a vidék is kedvező, tudniillik: jó mézelő legelővel bír, az elhatározást csak helyeselni lehet. A kivételre nézve azonban azt tanácsoljuk, hogy csak is kicsibe kezdjen a dologhoz, 8—10 család kezdetben elég. A költséges méhes építésétől óvakodjék s egyelőre csak ideiglenes méhszint állítson be és később, mikor már meggyőződött arról, hogy valóban megszerette azt, akkor építi az állandó szint. A méhészteti eszközök beszerzése körül se tegyen nagyobb költsékezést, mert

ugyan a méhészeti árjegyzékben sok minden fel van sorolva, de azokból csak a legszükségesebbeket vegye meg, azt is akkor, mikor már meg van állapodva a méhészetével. Hát ez azért nevezetes dolog, mert ha nagy költséggel kezd a dologhoz s végül beleún, nagy is lesz a kára, magas lesz a tandíj, ócsárolni fogja a méhészetet s ezzel igyekeznek másokat is lebeszélni arról; mert nem mindenkinek sikerül ám a méhészet is, mint minden egyéb, ha szeretettel és odaadással nem nézünk utána.

Ezeket előrebocsátva visszatérek az iskolaméhes benépesítési idejére. Lehet a családokat ősszel, tavasszal vagy mint rajokat, nyáron beszerezni, a fődolog az, hogy a célnak megfeleljenek vagyis tenyésztésre alkalmasok legyenek. Jó egy törzs tenyésztésre akkor, ha elég méze van, ha elegendő fehér építménye van, ha népe mentől több van és végül ha a család anyja elég fiatal vagyis egy-két évesnél nem idősebb. A három első feltétel megállapítása könnyen megy, mert mentől súlyosabb a kas annál több benne a méz, tehát megemelintjük a kast, (mely például szalmából készült) s ha súlya megüti a 14—15 kilót: elég jó; az építményt látjuk, ha benézünk a kasba. Ugyanekkor vizsgáljuk a népességet is s ha azt látjuk, hogy három lép között elfoglalja elég jó, de annál kétségesebben tudunk bizonyosságot szerezni az anya koráról, mert azt a kupos kasban meg nem láthatjuk, legfennebb a kitől vesszük vagy kapjuk az adhatna biztos felvilágosítást, ha törzskönyvet vezetne, így tehát be kell érnünk azzal, a mit látunk.

A tavaszi vásárlás előnyösebb az ősziénél, mivel a kitelelés többféle eshetőséggel járhat. Megtörténhetik, hogy télen sok nép lehull, valamely ok miatt az egész család elpusztul (vérhas) vagy talán építménye penészedik meg, a mi szintén kedvezőtlen befolyással van a tenyésztés sikerére, tehát tavasszal drágább is egy család. Ha ugyanabból a községből történik a vétel, akkor még a tisztuló kirepülés előtt el kell szállítani, különben minduntalan visszajárnak előbbi szállásuk helyére, minek folytán sok elhull, és elnéptelenednek.

A raj valamivel olcsóbb, de csak akkor ajánlatos, ha korán jutunk hozzá, legalább is június közepéig, mert néha már júliusban nincsen valamire való mézelés, éppen ez oknál fogva a másod rajok nem igen válnak be, pedig tenyésztésre ezek volnának a legjobbak, mivel fiatal anya van ezekben. Általában véve a rajvásárlás, ha olcsóbb is, de hátrányosabb, mert az a jó törzs, melyért tavasz-

szal 2—3 koronával többet kellett fizetni, ugyanazon évben ad egy-két rajt, tehát hamarosan le is törlesztette a vételárat.

Bizonyára feltűnt a tisztelt olvasó előtt az, hogy kaptárokról egyáltalában szó nem esett és mindig csak a régi kúpos kasok lettek emlegetve, holott a megvásárolandó család megvizsgálása a műkasokban biztosabban keresztülvihető. Kiszedvén a kereteket látnók a mézet, kikereshők az anyát és meggyőződénk jóságáról; én azt készakarva mellőztem. Mert habár magam nagy kedvelője vagyok a műkaptároknak, de semmi körülmények között sem ajánlhatnám azt, hogy a kaptár a kezdő méhészetben már azonnal helyet foglaljon.

Nem ajánlhatom pedig először azért, mert a műkasos családok vételára jóval magasabb annál, hogy minden ismétlő iskola hozzáférhetne (18—20 korona),* de eltekintve ettől még akkor sem volna helyes kezdő méhészre bízni a kezelést, mivel ahhoz gyakorlati jártasság kell. Másodszer pedig azért nem ajánlom kezdő méhész kezébe a kaptárt — bár igen előnyös találmány a méhészre nézve, de ép oly hátrányos lehet a méhekre — mivel a méhek természetes életfeltétele a csend és nyugalom. Elméletben tudja a kezdő méhész is azt, hogy a méh ideális életének a rengeteg mélyén álló odvas fák, vagy az ehhez hasonló kupos paraszt kas nyugalma felel meg, mert abban nincsen annyi háborításnak kitéve; azt is tudja, hogy a méhek idegrendszere rendkívül finom, szeretik az állandó egyenletes hőfokot, végtelenül ragaszkodnak családjukhoz és dacára ezen tudásuknak megfélelkeznek mindenről, hibát-hibára követnek el, midőn nyitogatják annak ajtaját, órákig lesik hogyan dolgoznak, pedig akkor éppen nem dolgoznak. Ha egy jó barátja jön látogatóba a kezdő méhésznek, annak már bizonyosan meg kell mutatni, hogy mennyit építettek, sőt hajlandó az anyát is megkeresni, természetesen előbb jól megfűstöli szegényeket, nehogy kedvök kerekedjék a csipésre. Ellenben a paraszt kasnál nem lehet vizsgáldni, tehát az élet feltétel kedvezőbb. Kezdő méhészetben a főcél néhány évig a rajoztatás lévén, világos dolog, hogy kedvezőbb viszonyok között gyorsabban szaporodnak és jobban rajoznak. Határozott előnye van még a kúpos kasnak a kaptár felett azzal is, hogy abban a család kevesebb mézzel is jobban telel, mivel a hidegek beálltával a méhek a kas agyába felhúzódnak, az általuk

* Régi jó idők! Ma egy rajt is alig lehet vásárolni ennyiért. Szerk.

kifejlesztett meleg is oda emelkedik s állandóbb lesz a hőfok, mely körülmény nagyban befolyásolja a méz fogyasztást, hogy miért, azt a kezdő méhészt is tudja.

Ha az iskola méhészete a megállapított létszámot elérte, mondjuk 6—8 családra szaporodott, tovább menni ennél nem kell, hanem évenként a szaporulat mindég kiosztandó jutalom gyanánt a tanulók között, ezt később bővebben tárgyaljuk. Mert megvalósítva azt az elvet, hogy a kis gazda bevonassék a méhészet körébe csakis akkor látom, ha vele mint tanulóval azt az iskolában nemcsak megkedveltetjük, hanem mikor kilép az életbe egy kas méhet is kap. Szeretheti az a fiatal a méhet, kedve is volna hozzá, de az apja parancsol a háznál, az pedig erre nem ad pénzt — bár egyébre jusson, azt mondja.

Említettem fennebb, hogy a gazdasági ismétlő iskolai kötelezettség három évig tart, ezen idő alatt a szaktanító a téli hónapokban elméletileg tanít benn az iskola teremben, de mihelyest meg jön az első tavaszi verőfényes nap, már künn a szabadban megy az oktatás, a faiskolában, a konyhakertben és a méhesben, melyek ha egy helyen vannak annál jobb, mert nem kell ide-oda járkálással vesztegetni az időt.

Az első látogatás tavasszal bizonyára a méhesé lesz, mikor a méhek az első, ugynevezett tisztuló kiröpülésüket végzik, erre a napra a harmadéveseket délelőtt legalább egy órára felhivatja a tanító, hogy lássák és gyönyörködjenek ők is a méhek hancurozásában s vegyenek részt azok örömeiben, mivel a méhésznek a tavaszi első kiröpülés okozza a legnagyobb örömet; ha azon nem lehet jelen nemcsak azért baj, hogy nem vehetett részt az ő kedves bogárkái vigságában, hanem azért is, mert ekkor megtudja nagyjában, hogy jó volt-e a kitelelés. Ha minden kasból vígan döngicsélve rohannak ki, a kas előtt vagy annak száját nem piszkolják be, hanem a levegőben repülés közben üritkeznek, már jó jel. Ha valamelyik család nem mozdul meg pedig a hőmérő árnyékban 12—14 fokot mutat azt megkopogtatja, felfordítva belenez élnek-e, ha igen, azon esetben izgatja őket is a kiröpülésre, mely célból egyszerűen egy kis mézes vizet permetez rájuk, erre aztán megindulnak.

(Folytatjuk.)

Rokkant katonák részére, kik méhészettel foglalkoznak ingyen küldjük a lapot! Kérjük a címek azonnali bejelentését!

Július havi teendők a méhcsaládok körül s a méhészetben.

Jancsovics Endre.

Július hónapban a méhésznek elég sok s fontos dolga akad, hiszen e hónapban tetszik ki, ki hogyan tudja teljesíteni „méhte-nyésztői“ kötelességét!

A méhcsaládok rajzásukat már befejezték, de akad egy-egy utóraj még, sőt igen jó viszonyok mellett egy unokaraj is: e rajokat azonban önálló családoknak meghagyni nem kell, inkább anyanevelőket készítsünk belőlük, berendezvén lakásukat 4—5 drb egészen kiépített üres — s 1—1 félig mézes, virágpóros kerettel.

A megrajozott családokat ezidőben hagyjuk érintetlenül, mert a fiatal anyák most a déli órákban termékenyülnek s ilyenkor ha a családokat megzavarjuk, a termékenyülésből visszatérő anyjukat könnyen leszurhatják, esetleg a fiatal anya észrevéve valami változást a lakáson, vagy lakásban, oda nem mer visszatérni, hanem kinreked s elvész. A meganyátlanodott családot különösen a kezdő méhész, nem igen ismeri most fel, mert a nagy népség között könnyen az elnézésre gondolhat, a fiatalkorú fiasítás hiánya pedig most nem feltűnő, könnyen megtörténhetik tehát az, hogy a család hamarosan álnyás állapotba jut. A gyanus, kétes családokhoz jó tehát ilyenkor anyanevelésre még alkalmas fiasítást beadni, melyből, ha anyabölcsöket nem nevel a család, úgy rendben van, különben pedig anyátlan s ekkor az meganyásítandó. Ha álnyás volna, akkor a lakást teljesen kiürítve, egy műrajocskával rendezzük be s a feloszlátandó népséget pedig távolabbi helyre víve, a lépekről lesöpörjük. Az álnyasa nem térhetvén vissza, a család többi tagjai is csak bekéredzkedés útján juthatnak be lakásukba, ismét rendes állapotú családot nyertünk.

Ez időszakban inkább a rajok fejlesztése és gondozása képezze feladatát a méhésznek, míg a lerajzott családokat csak a hónap vége felé, a reggeli órákban vizsgálja át s hozza rendbe az esetleg észlelt bajokat.

A rajok fejlesztése úgy történjék, hogy a még egészen ki nem épített keretek közé helyezzünk egész kiépített kereteket, míg az egész kiépített s fődött fiasításos keretek közé meg egész lap műlépes keretet teszünk. A gyöngébb rajokat célszerű azután erős, népes családoktól elvett, fődött fiasításos keretekkel erősítgetni, hogy azok is betelelésre rendes törzsekké váljanak.

Amikor a megrajzott s általában a rendes törzseket vizsgáljuk már át, ezt a munkát mindig a kora reggeli órákban tegyék s vizsgálatunk ne csupán a költőkamra vizsgálatára szorítkozzon, hanem a méz kamrára is.

Erre az időre a fiatal anyák már megtermékenyültek s meg is kezdték a fiasítást; ha nem következett volna be a megtermékenyülés, ez arra indítsa a méhészt, hogy családját termékeny anyával anyásítsa meg, hiszen most módjában áll! Rendezze ezután a költő fészket és pedíglén úgy, hogy a fiasítást egy tömegbe helyezze s utánna az üres, félig mézes kereteket.

A mézes kamrába is tekintgessen be s ha eddig még nem pergetett volna, úgy itt az idő; ahol pedig a pergetés már megtörtént, ott csak lopkodhat már a méhész. A pergetésnél az eljárás gyorsan történjék, különösen a tisztessű virágzásánál, mert e növényből a méhek 2—3 nap alatt is telehordhatják a kaptár méztárát, azonban csakis akkor, ha van egy-egy nap eső, avagy pedig, ha reggelenként erősebb harmat száll. Száraz éjszaka nektár nem képződhet s a méhek egyideig csalódottan járnak a virágot, később azonban otthon lézengnek. Hiába fehérlik hát a tarló, olyan az akkor, mintha hó lepte volna el a földet, a méheknek nincs mit kereskedniök rajta!

Tekintettel a tisztessű azon tulajdonságára, hogy alkalmas időben dúsán mézél és szép fehér színű a méze s a belőle termelt viasz, a szűzsejtes méztermelésre jobb alkalom nem is kínálkozhat. Célszerű tehát egy pergetés után a méz kamrába a lépeken volt méheket raj állapotba helyezni s velük boxeseket építtetni.

A virágzat e hónapban elég dús, de sokszor a méhek nem tudják kihasználni, mert nincs nektár képződés az uralkodó forróság miatt. E hónapban virágzik: a hársfa, a bálványfa, a tisztessű, a füziike, a dohány, az anisz, a napraforgó, a pohánka stb.

A család benső élete elérte e hónapban a legnagyobb fokot úgy a tevékenységben, mint a változatosságban, bár a törzseknél levő öregebb anyáknál a petezésben kis szünet állhat be, a rajoknál s a fiatal termékenyülésű anyáknál azonban nagy a buzgólkodás, oly annyira, hogy egy-egy sejtbe néha több pete is kerül.

Ez azonban nem baj, mert hamarosan rendes állapot áll be.

Rokkant katonák részére, kik méhészettel foglalkoznak ingyen küldjük a lapot! Kérjük a címek azonnali bejelentését!

Vegyések.

Lengyel népszokás és a méhek. Lengyel népszokás, hogy a mátkapárt, a tényleges egybekelés előtt, bizonyos erénypróbának vetik alá! A próba érdekes, mert az eredmény, a mi kis méheink temperamentumától függ.

Letelepedett rajhoz vezetik őket és elsőnek a vőlegény veti magát alá a próbának! Egy kis gallyal a méhfürthöz lép és megbolygatja őket. Ha megszurják akkor durva, izsakos, gonosz ember, ha nem, úgy bizonyjal jó férj lesz belőle. Hasonlóan cselekszik a vőlegény után a menyasszony, aki ha méhszurást kap házartos, nyelves, rendetlen asszony, míg ha sértetlenül állja ki a próbát, úgy derék asszonya lesz férjének és házának.

Az érdekes ebben az, hogy a lengyelek így csak rajzaskor esküvőzhetnek s ha így van, a mostanihoz hasonló időjárás és viszonyok mellett ugyancsak szorongva várhatják a lengyel menyecskék a megváltó rajt.

Homoródszentmártonban a méhészet ügyében serényen foly a munka. Vasárnapokon d. u. 4 órakor az ifjuság összegyűl az iskolaméhesben s nagy érdeklődéssel hallgatják *Györfi István áll. ig.-tanító* gyakorlati előadásait. Szó volt a rajzásról, belakolásról, a műlép szerepe,- beragasztása,- lépszalagkészítésről, továbbá a méhcsaládok etetése,- méztérmegnyitása,- a méhlegelő szaporítása, az anyanevelés,- tartalékanyák,- anyásítás- és mézpergetésről.

Királyunk Imája gyűrűk. Az Országos Hadsegélyző Bizottság igen izléses gyűrűket hozott forgalomba felejthetetlen emlékü jó királyunk „A király imádkozik“ című közismert képének dombornyomásával. A gyűrűk, a melyek ezüstből készülnek és 2 koronáért rendelhetők meg a fent nevezett bizottságnál (V. Képviselőház) már eddig is tetemes összeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, a midőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából nagyközönségünk még melegebben karolja fel e hazafias vállalkozást a mivel nemcsak a nemes célnak áldoz, de szép emléket szerez meg magának a fenkölt király arcmásában is.

Hátralékos előfizetőinkhez.

Mondjam e újra, hiszen nyilvánvaló, a magas nyomdai árak és a papír drágaság miatt lapunkból feles példányokat nem nyomhatunk! Csak azok részére küldhetjük lapunkat, kik az előfizetési díjat beküldötték! Igen kérjük ezért hátralékos előfizetőinket sziveskedjenek nyilatkozni, kívánják-e, hogy a lapot címükre tovább is küldjük? Jövő számunkban a hátralékosok névsorát közreadjuk és akik felhívásunkra nem jelentkeznek, előfizetőink sorából törölni fogjuk.

Hazafias érzésű, kitartó munkatársakat keresünk előfizetőinkben, kik e nehéz időkben kétszeresen érzik kötelességeik súlyát és felelősségteljes voltát minden irányban!

Fölülmulthatatlan és az is marad a „Ludvig“-féle műlép,

melynek legtökéletesebb alakját hozom forgalomba. A „Ludvig“ műlép tiszta méhviaszból áll, ahogy azt a méhész nyeri, nem nyulik el, sem nem hajlik szakszerű kezelésnél, ha a legerősebb rajnak is adjuk s a legnagyobb foku kaptárhőségnek is volna kitéve. Aki egyszer kísérletezett „Ludvig“ műléppel, újból azt fogja rendelni. A méhész urakon áll, hogy kísérletet tegyenek azzal, ami nekik előnyt nyújt. Gondolja meg Ön is t. olvasó: „aki mer, az nyer“ s ne mulassza el próbaképpen megrendelni. „Ludvig“ műlépeim minden résztvett kiállításon díjaztattak. A lépeket tetzés szerint tekercsben, vágatlanul bármily hosszúságban vagy szélességben szállítom kgr.-ként 22 korona. — Ki saját viaszát kívánja feldolgoztatni műléppé, annak munkadíj fejében kgr.-ként 2 K 50 f számítok fel és ugyanannyi kgr. műlépet adok vissza, mint amennyi kgr. viaszt vettem át. Kölcsönös jóállás mellett. A rendelés beérkezésétől számított 2—3 nap alatt intézem el a szállításokat. — Garantált tiszta salakmentes méhviaszt bármily mennyiségben veszek. A méhészethez szükséges összes eszközökről kívánatra árjegyzéket küldök ingyen és bérmentve.

Ritzmann Lajos

keresk. méhész és műlépgyára

Ókér (Bácska).

Szerkesztő postája.

1. Választ kívánó levelekhez kérjük a bélyeg mellékelését.
2. Az augusztusi szám részére szánt közleményeket kérem július 15-ig beküldeni.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület Elnökségénél

jutányosan rendelhetők meg:

„Erdély méhészetének története” ára 1 K 20 f.

„Méhészeti Útmutató” ára 1 korona 50 fillér; egyesületi tagoknak 1 korona.

A könyvek rendelésénél kívánatos az összeg előzetes beküldése, (lehet postabélyegekben) hogy a költséges utánvételezést elkerüljük.

Egyesületi tagsági díj és a „Méhészeti Közlöny” előfizetési díja egy évre: összesen 4 korona.

Előfizető tagok méhészeti eszközök vásárlásánál és hirdetések közzétételénél kedvezményben részesülnek.

A „Méhészeti Közlöny” hirdetési díja: Egyszeri hirdetésnél, egész oldal (187 négyzetcentiméter) 20 K; féloldal 10 K; negyedoldal 5 K. Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 10%-kal, egész éves hirdetőknél 15%-kal olcsóbb. Apróhirdetés szavankint 5 fillér. A hirdetési díjak előre beküldendők. Egyesületi ügyekben minden megkeresés, kaptárak, méhészeti eszközök rendelése dr. Balázs Ferenc főtitkárhoz, (Kolozsvár, Mészáros-u. 3 sz.); reklamációk, hirdetésekre vonatkozó megkeresések, a lap szellemi részét érdeklő közlemények Györfi István theol. tanár, szerkesztőhöz (Kolozsvár, Pap-utca 6. sz.); a pénzküldemények kizárólag Zsögön Rácz Mihály egyleti pénztárnokhoz (Kolozsvár, Bocskay-tér) intézendők. Szerkesztőség: Pap-u. 6. sz. Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tüzetes megjelölésével van megengedve. A kéziratokat nem adja vissza a szerkesztőség.

Lapunk jövő száma augusztus elején jelenik meg.

Mikor ma az egész világ visszhangzik a magyarság diadalától, ma, mikor a népek milliói állanak szemben egymással, alig van család, melynek a harctéren ne volna valakije, akihez kedves emlékek, szent kötelékek fűződnek, **a hitves férjéért, szülő gyermekéért, testvér testvéréért aggódik.**

De keressük az emlékezés szálait a barátságban, rokonságban is. És ki ne áldozna szívesen arra a célra, hogy azok, akik a harctéren vannak, itthon a családi körben méltó emlékek legyenek megörökítve? Ezt a célt szolgálja a **„DIADAL“** első magy. fényképnagyító- s arcképfestészeti műintézet.

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám,
ahol bármely beküldött fénykép után élethű fénykép-
:: nagytapasok színezve és krétarajzban készülnek. ::

Élethű fényképnagyítás.

Élő nagyságban mellkép ára 10 korona.

Ugyanaz olajszínezésben „ 15 „

Élethű kivitelért és jó minőségért szavatolunk. Csoportfényképek-ről is lehet egyes személyt elkülönítve készíteni. - Eredeti nagyság.

.....

Hogy fizet legjobban a méhészet?

Ugy, ha kaptár és eszközszükségleteinket, ugyszintén a többi méhészeti kellékeket a szigoruan szolid, jóhírnevű és már 31 év óta fennálló

Kühne Ferenc utóda

első magyar kereskedelmi méhtelepénél

Budapest, I., Attila-utca 91. sz. szerezzük be.

Gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó, az 1916. évre szóló főárjegyzéke méhészeti utmutatóval együtt szívesen ingyen és bér-

* * * * * mentve küldeték. * * * * *

Megjelent Donáth Aladár
m. kir. méhészeti szaktanár:

TERMÉSZETESSÉG A MÉHÉSZETBEN

című könyve. A 200 nyomtatott oldalra terjedő és 60 ábrával illusztrált munka, mely az okszerű méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit tárgyalja, úgy a kezdő, mint a régi méhészek kezében nélkülözhetetlen kalauz. — A könyv ára 3 kor. A 3 kor. könyvdíj és 50 fill. ajánlati és postadíj beküldésével megrendelhető a szerzőnél: Kolozsvár, Ferencz József-út 81. szám.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztartó bádógokat, mindenemű méhészeti eszközöket raktáron tartok s a legjutányosabb áron készítek, ugyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is. Pontos
:-: kiszolgálás! :-:

Sajler József bádogos,
Kolozsvár, Erzsébet-út.

Reményik b. és Fiai utódai

vas-nagykereskedés Kolozsvár.

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület ajánlatára az alább felsorolt méhészeti eszközöket tartjuk raktáron:

keretfogó csiszolt, horonytisztító, méhészkes, sejt fedelező kés, fenék tisztító, permetező, herefogó, füstölő készülék, méhész-sapka, méhész-keztyű,
és Hannemann rács.

Sürgöncím: Reményik utódai. Telefon 84.